

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie realizując zadania jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawia sprawozdanie z efektów pracy w 2022 r.

Rodzinna piecza zastępcza w liczbach:

FORMA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI
Rodziny zastępcze spokrewnione	72	96
Rodziny zastępcze niezawodowe	35	41
Rodziny zastępcze zawodowe	3	11
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	2	9
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcja pogotowia rodzinnego	0	0
Rodzinny Dom Dziecka	6	36
Razem	118	193

Źródło: dane własne Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej

W 2022 roku na terenie Powiatu Oławskiego funkcjonowało łącznie 118 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w których przebywało **193** dzieci (wraz z pełnoletnimi wychowankami, którzy pozostali w pieczy zastępczej do czasu ukończenia nauki), w tym:

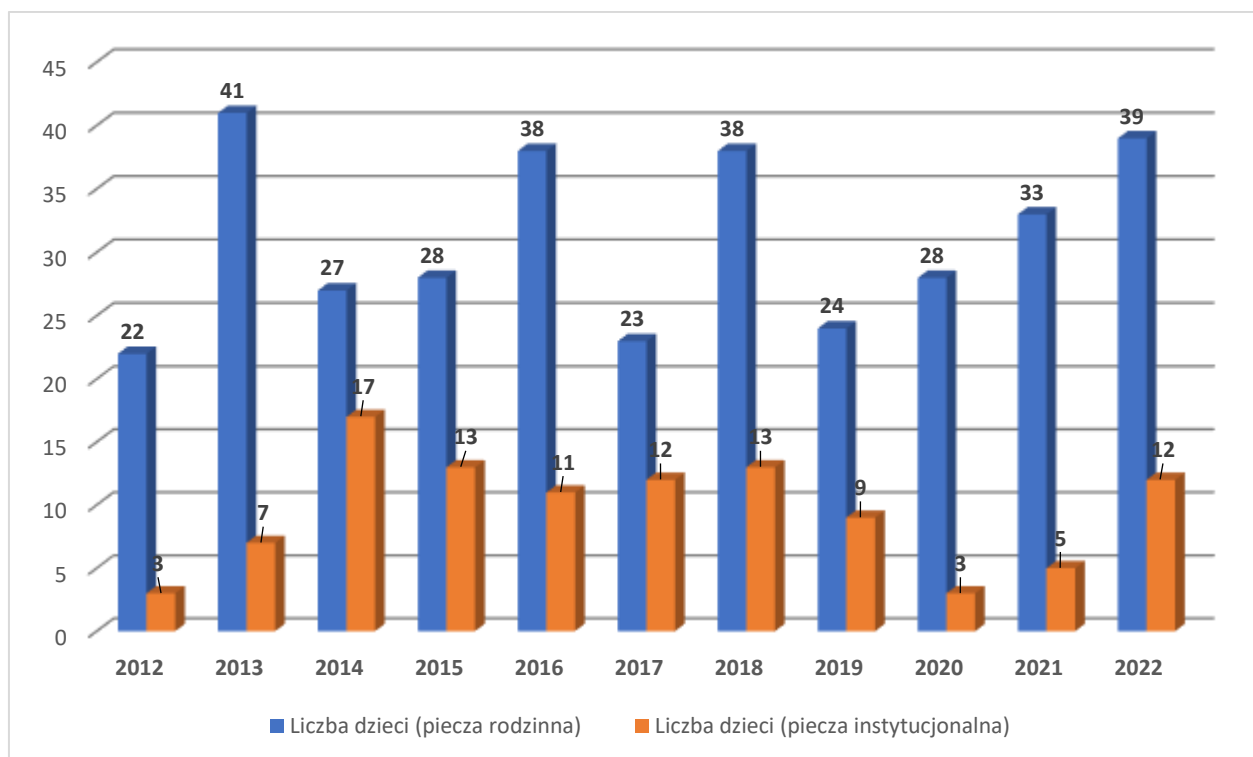
- **72** rodzin zastępczych spokrewnionych - 96 dzieci,
- **35** rodziny zastępcze niezawodowe - 41 dzieci,
- **3** rodziny zastępcze zawodowe - 11 dzieci,
- **2** rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne - 9 dzieci,

- **6 rodzinnych domów dziecka - 36 dzieci.**

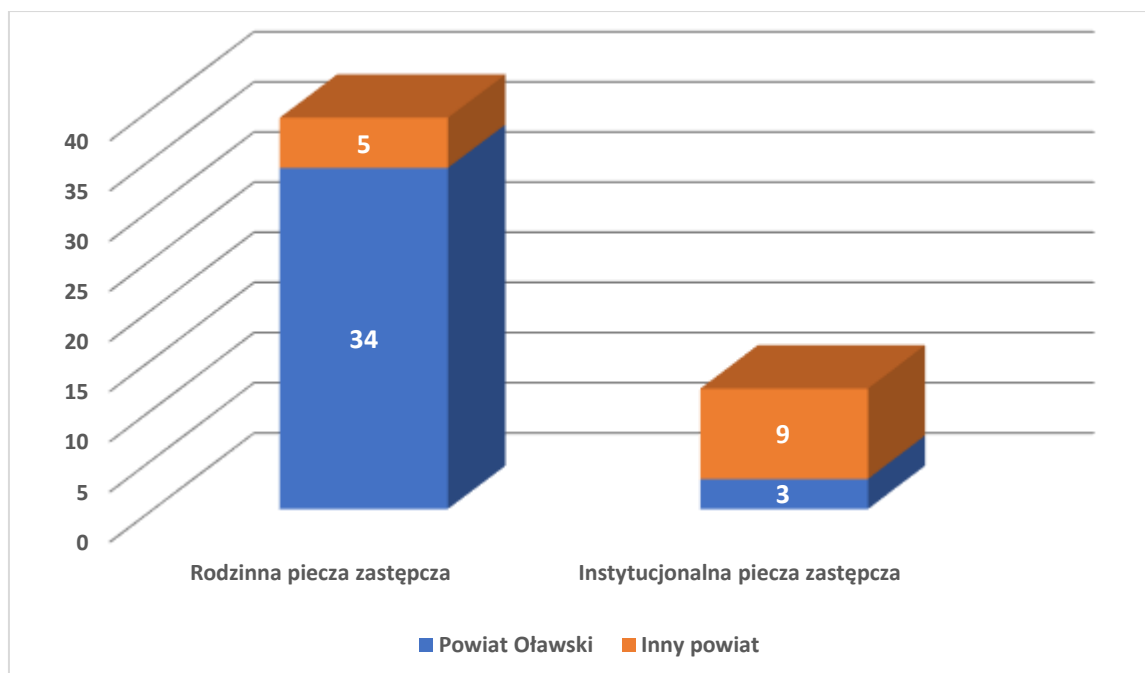
W trakcie minionego roku utworzono 13 nowych spokrewnionych rodzin zastępczych i 8 niezawodowych rodzin zastępczych. Jedna niezawodowa rodzina zastępcza przekwalifikowała się na zawodową rodzinę zastępczą. Z jedną zawodową rodziną zastępczą podpisano umowę na specjalistyczną zawodową rodzinę zastępczą. Jeden rodzinny dom dziecka przeszedł pod inny powiat a następnie prowadzący rodzinny dom dziecka wyprowadzili się z terenu powiatu oławskiego.

W 2022 r. rozwiązano 4 rodziny zastępcze, w tym 1 spokrewnioną i 3 niezawodowe rodziny zastępcze.

W 2022 r., na podstawie postanowień sądu, **do rodzinnej pieczy** zastępczej przyjęto **39 dzieci** (16-w rodzinach spokrewnionych, 13-w niezawodowych, 2-w zawodowych, 8 w rodzinnych domach). W minionym roku w rodzinnej pieczy zastępczej zarejestrowano przepływy/odpływy 22 dzieci/dorosłych wychowanków pieczy, w tym: 8-powróciło do rodziny biologicznej, 2-zostało przysposobionych, 8-usamodzieliło się. 4 dzieci z powodu rezygnacji rodzin zastępczych ze sprawowania opieki zastępczej nad tymi dziećmi, i nie znalezienia rodziny zastępczej, która wyraziła by zgodę na przyjęcie dzieci, została umieszczona w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Natomiast **do instytucjonalnej pieczy** zastępczej przyjęto **12 dzieci**. Wykres 1. przedstawia liczbę dzieci przyjętych do rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej na przełomie lat 2012 – 2022. Spośród dzieci, które trafiły do poszczególnych form pieczy zastępczej w 2022 r. funkcjonujących na terenie powiatu oławskiego z terenu innego powiatu pochodziło 5 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej i 9 dzieci z innego powiatu została umieszczona w instytucjonalnej pieczy zastępczej (Wykres 2).

Wykres 1. Dzieci przyjęte do rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej na przełomie lat 2012- 2022

Wykres 2. Dzieci przyjęte do pieczy zastępczej w 2022 r. w podziale na dzieci pochodzące z terenu Powiatu Oławskiego oraz innych Powiatów

Dzieci przyjęte do rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 r. z podziałem na dzieci pochodzące z terenu Powiatu Oławskiego oraz z poza powiatu, z uwzględnieniem dzieci cudzoziemskich:

Inny powiat	Miasto i Gmina Jelcz-Laskowice	Miasto Oława	Gmina Oława	Gmina Domaniów	Dziecko cudzoziemskie
6	7	20	4	2	0

REALIZACJA ZADAŃ POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE, JAKO ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

I. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2022 r. działania promocyjne zmierzające do pozyskania kandydatów na pełnienie funkcji rodziny zastępczej odbywały się wieloetapowo. Po raz kolejny udało nam się zorganizować piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, w którym mogli wziąć udział także mieszkańcy powiatu oławskiego, nie będący rodzicami zastępczymi. Dzięki temu, podczas indywidualnych rozmów pracowników zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej z potencjalnymi kandydatami na rodziców zastępczych, przybliżaliśmy temat rodzinnej pieczy zastępczej i procedury kwalifikowania kandydatów na rodziców zastępczych. Promowaliśmy się również podczas Dni Oławy oraz na pikniku rodzinnym w Domaniowie. Wzięliśmy udział w konkursie organizowanym przez Fundację EY nt.: „Dzień Rodzicielstwa Zastępczego – kampania społeczna”. Dzięki pozyskanym środkom na promocję rodzicielstwa zastępczego mogliśmy dotrzeć do szerszej społeczności lokalnej powiatu oławskiego. Bilbordy i baner, umieszczone w przestrzeni publicznej, jako niesieciowe nośniki reklamy, pozwoliły nam przybliżyć temat rodziny zastępczej i tego czym jest dla dziecka rodzina, jakie niesie wartości i przesłanie. Dodatkowe informacje o kampanii, które pojawiły się na stronach internetowych i na profilach

społecznościowych, zarówno PCPR, jak i lokalnej prasy i telewizji sprawiły, że temat rodzicielstwa zastępczego został mocno nagłośniony. Dzięki zawartym porozumieniom o współpracy z lokalnymi mediami (Oława24, TuOława, Gazeta Powiatowa, Oławska TV Kablowa), mogliśmy szerzej rozpropagować nasze działania. Film stworzony na potrzeby emisji w kinie był również dobrym wyborem. Dzięki jego emisji (od listopada do końca 2022 roku), w okresie około świątecznym oraz przed filmami rodzinnymi, czy długo oczekiwanymi premierami filmowymi, mogliśmy liczyć na wysoką frekwencję oraz możliwość dotarcia do dużego grona potencjalnych kandydatów na rodziców zastępczych.

Szeroko komentowany w mediach społecznościowych oraz w rozmowach telefonicznych z osobami zainteresowanymi stworzeniem rodziny zastępczej był również mural. Warsztaty i to, że mural tworzony był wspólnie a nie jedynie przez profesjonalistę było czymś czego do tej pory w naszym powiecie nie było, jeśli chodzi o tematykę promocji rodzicielstwa zastępczego. Z uwagi na lokalizację muralu (duży supermarket spożywczy i budowlany, biblioteka, szpital, przychodnie specjalistyczne, szkoła, instytucje samorządowe) grupa docelowa mogła zobaczyć hasło kampanii i jego przekaz.

W rozmowach z rodzinami zastępczymi i dziećmi, które wzięły udział w tworzeniu filmu i muralu uzyskaliśmy informacje zwrotne o pozytywnym, nieszablonowym przekazie kampanii, ukazaniu rodzicielstwa zastępczego z innej niż dotychczas perspektywy. Ponadto dzięki zaangażowaniu lokalnych mediów (gazeta, telewizja kablowa, kino) mogliśmy dotrzeć do szerokiego grona odbiorców z terenu całego powiatu oławskiego.

Porównując statystyki wyświetlenia strony internetowej i stron mediów społecznościowych (Facebook, YouTube) z ubiegłego roku do aktualnych działań promujących rodzicielstwo zastępcze zauważamy wzrost zainteresowania tematem.

Dodatkowo w grudniu, w gazecie powiatowej umieszczono 500 sztuk ulotek informujących o poszukiwaniu chętnych osób do tworzenia rodzin zastępczych oraz zachęcających do kontaktu z pracownikami zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej.

II. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych

zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

W 2022 r. zostały przeprowadzone dwa szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze. Pierwsze z nich odbyło się w pierwszej połowie roku i dotyczyło osób, które wyrażały chęć i gotowość do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej. Były to dwa małżeństwa. Drugie szkolenie odbyło się w drugiej połowie roku. Wzięły w nim udział osoby, które zostały zobowiązane do odbycia szkolenia przez sąd lub byli zobowiązani przez ustawodawcę. Jedną wśród tych rodzin, stanowiła spokrewnioną rodzinę zastępczą i szkoliła się na własne życzenie. Dwie osoby stanowiące małżeństwo, byli to pozyskani kandydaci, którzy wcześniej nie sprawowali funkcji rodziny zastępczej. W czasie trwania drugiego szkolenia przeszkolono w sumie 7 osób. Szkolenie przeprowadzali certyfikowani pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej pieczy zastępczej.

Wszyscy biorący udział w szkoleniach zorganizowanych w 2022 r. przeszli pozytywnie procedurę kwalifikacyjną. Przedstawili komplet dokumentów, wymagane oświadczenia i zaświadczenia, zostali sprawdzeni w Krajowym Rejestrze przestępstw na tle seksualnym, a także uzyskali pozytywną opinię psychologiczną dotyczącą motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz pozytywną opinię pracownika centrum dotyczącą warunków socjalno-bytowych. Zakwalifikowani do wzięcia udziału w szkoleniu zostali również skierowani na praktyki. Jedną z osób, nie otrzymała świadectwa ukończenia szkolenia z powodu nie ukończenia praktyk. Po przedłożeniu karty praktyk otrzyma świadectwo. Pozostali uczestnicy otrzymali świadectwa ukończenia szkolenia. Części z nich na wniosek wydano Zaświadczenia kwalifikacyjne.

III. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Dwa szkolenia, które odbyły się w 2022 r., pozwoliły przeszkolić 12 kandydatów. Miały charakter głównie warsztatowy. Kandydaci mieli okazję również czerpać wiedzę z licznych prezentacji oraz filmów z zakresu programu szkolenia. Szkolenia odbywały się w nowej siedzibie centrum i korzystano z dwóch sali konferencyjnych. Szkolenie przeprowadzono zgodnie

z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.

IV. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie w 2022 r. z budżetu powiatu, zorganizowało następujące szkolenia:

- „Zaburzone więzi”,
- „Jak wychowywać i nie zwariować”,
- „Pomoc dziecku krzywdzonemu-perspektywa prawna”,
- „Zagrożenia związane z okresem dorastania i konsekwencje ryzykownych zachowań młodzieży szkolnej przebywającej w pieczy zastępczej,
- „Warsztaty seksualne”,
- „Superwizja grupowa”,
- Szkolenie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Oławie dotyczące pozyskania wiedzy na temat roli i zadań ww. instytucji, oferowanych form pomocy i wsparcia dla małoletnich.

Dobór tematyki szkoleń był zgodny z oczekiwaniami rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka oraz stanowił odpowiedź na pojawiające się liczne problemy wśród dzieci i młodzieży.

V. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia.

Zatrudnieni w Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej specjaliści, w tym pedagog, psycholog i koordynatorzy oraz specjaliści pracy z rodziną, stale współpracują z rodzinami zastępczymi udzielając im pomocy, wsparcia i poradnictwa, mającego na celu m. in. zapobieganie wypaleniu zawodowemu. Odbывало się to poprzez spotkania w miejscu zamieszkania prowadzących rodziny zastępczej i rodzinne domy dziecka z koordynatorami

i specjalistami pracy z rodziną oraz indywidualne konsultacje psychologiczne i pedagogiczne. Specjaliści byli dostępni codziennie w godzinach urzędowania centrum.

Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej organizował również grupy wsparcia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Ogromnym wsparciem dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka były superwizje grupowe, którą prowadził ceniony przez rodziców zastępczych Pan Kazimierz Żdziebło. Pan Kazimierz prowadzi superwizje dla rodziców zastępczych z terenu powiatu oławskiego od kilku lat. W 2022 r. odbyły się cztery spotkania superwizyjne dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

VI. Współpraca ze środowiskiem lokalnym w szczególności z ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz z organizacjami społecznymi.

Zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 r., ściśle współpracował z wszystkimi instytucjami, które działają na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Współpraca ta polegała przede wszystkim na pozyskiwaniu i przekazywaniu informacji oraz dokumentacji dotyczącej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Koordynatorzy oraz specjaliści pracy z rodziną występowali również z pismami do różnych instytucji, w szczególności Ośrodków Pomocy Społecznej i Policji z prośbą o udzielenie informacji dotyczących sytuacji rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Na posiedzenia dotyczące oceny sytuacji dzieci byli zapraszani przedstawiciele następujących instytucji: szkół, ośrodków pomocy społecznej, sądów i ośrodków adopcyjnych.

Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjaliści pracy z rodziną, utrzymywali stały kontakt z pedagogami i psychologami szkolnymi, kuratorami i asystentami rodziny.

VII. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2022 r. Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej organizował posiedzenia dotyczące oceny sytuacji dzieci, w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat, nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych, nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W 2022 r. dokonano łącznie 240 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

VIII. Przeprowadzanie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze, prowadzący rodzinne domy dziecka oraz dzieci umieszczone w pieczy zastępczej mogły korzystać z pomocy i terapii specjalistów: psychologa i pedagoga, którzy są zatrudnieni w Zespole do spraw rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z przedstawionym sprawozdaniem pedagoga Zespołu w 2022 r. :

- liczba udzielonych porad i wsparcia w ramach poradnictwa specjalistycznego – 539,
- liczba rodzin objętych wsparciem pedagoga (konsultacje, wsparcie, poradnictwo, opiniowanie, terapia) – 79,
- liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem pedagoga - 88 dzieci.

Liczba sporządzonych opinii pedagogicznych, w tym opinii sporządzonych w nawiązaniu do art. 38 a ust. 1, pkt. 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to 39 opinii.

Zgodnie z przedstawionym sprawozdaniem psychologa Zespołu w 2022 r.:

- liczba rodzin zastępczych, którym udzielono porad w ramach poradnictwa specjalistycznego – 65;
- liczba udzielonych porad w ramach poradnictwa specjalistycznego to 346;
- liczba rodzin, którym udzielono porad w ramach poradnictwa specjalistycznego to 83;
- liczba dzieci i młodzieży objętych stałą pomocą terapeutyczną to 56 wychowanków;
- liczba sporządzonych opinii psychologicznych, w tym sporządzonych w nawiązaniu do art. 38a, ust. 1, pkt 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - 35 opinii.

Tematyka problemów, z jakimi zgłaszano się do psychologa:

- problemy opiekuńczo-wychowawczej,

- nieprawidłowe relacje, w tym nieumiejętny podział ról i obowiązków w systemie domowym rodzin zastępczych,
- problemy w sferze edukacji, trudności w nauce, opuszczanie lekcji w szkole,
- trudności emocjonalne, występujące lęki, zaburzenia nastroju, niskie poczucie własnej wartości podopiecznych, pojawiające się zachowania agresywne, zaburzenia zachowania,
- problemy dotyczące uzależnień,
- stosowanie nieprawidłowych metod wychowawczych,
- nieprawidłowe relacje z rodzicami biologicznymi.

IX. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

W siedzibie Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej udzielane były porady prawne dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. Radca prawny pełnił dyżur raz w miesiącu przez 2 godziny. Ponadto udzielał konsultacji telefonicznych i mailowych według potrzeb rodzin zastępczych. W ubiegłym roku udzielił około 10 porad prawnych.

X. Przeprowadzenie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o których mowa w art. 42 ust. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2022 r. koordynatorzy oraz organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej a także psycholog (w uzasadnionych przypadkach również pedagog), zaopiniowali 24 kandydatów na opiekunów zastępczych pod kątem zapewnienia przez nich odpowiednich warunków bytowych i mieszkaniowych, umożliwiających dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb oraz przeprowadzono badania psychologiczne wszystkim kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub spokrewnionej. Na podstawie przeprowadzonych wizyt w miejscu zamieszkania kandydatów przez koordynatora i organizatorów, psychologa, pedagoga w których dokonano oceny warunków socjalno-bytowych, określono motywacje i predyspozycje do

pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także biorąc pod uwagę wyniki testów psychologicznych, wydano 24 opinie pozytywne.

XI. Przeprowadzenie diagnoz psychofizycznych dziecka, o których mowa w art. 38a ust. 1, pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2022 r. psycholog wraz z pedagogiem dokonali 79 diagnoz psychofizycznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Diagnoza psychofizyczna dziecka sporządzana była, na podstawie:

- obserwacji i wywiadu w miejscu przebywania dziecka lub w placówce, w której jest sporządzana diagnoza – w miejscu neutralnym, eskalującym ewentualne deficyty i niwelującym destrukторы zaburzające proces diagnostyczny (w sytuacji losowej – w uzasadnionych przypadkach, na prośbę osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej – dopuszczalne jest przeprowadzenie diagnozy psychofizycznej w formie telefonicznej i/lub online),
- informacji dotyczących funkcjonowania dziecka w rodzinie zastępczej,
- danych uzyskanych z dokumentacji dotyczących dziecka,
- przeprowadzonego badania psychologicznego i pedagogicznego z zastosowaniem zróżnicowanych metod pracy z dzieckiem (obserwacja, wywiad, narzędzia testowe, karty metaforyczne, Cykl Kolba, etc.).

Diagnoza psychofizyczna uwzględniała:

- informacje dotyczące wczesnego rozwoju dziecka, jego sytuacji rodzinnej,
- relacje dziecka z najbliższym otoczeniem oraz z osobami znaczącymi dla dziecka,
- określenie podstawowych potrzeb dziecka oraz poziomu ich zaspokojenia przez otoczenie,
- ocenę rozwoju funkcji: poznawczych, kompetencji emocjonalno – społecznych, sprawności ruchowej dziecka,
- rozwój zabawy i zainteresowań dziecka,
- analizę danych diagnostycznych pod kątem zasobów (czynników wspierających rozwój dziecka) oraz trudności (czynników zakłócających rozwój dziecka),
- wnioski dotyczące ewentualnych wskazań do pogłębienia diagnozy,

- wskazania do dalszej pracy terapeutycznej, zgodnie z potrzebami i możliwościami psychofizycznymi dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

XII. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Koordynatorzy oraz organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalista pracy z rodziną, każdorazowo po otrzymaniu informacji o uregulowaniu sytuacji prawnej dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej i skompletowaniu dokumentacji, niezwłocznie zgłaszali dzieci do Ośrodka Adopcyjnego. W 2022 r. zostało zgłoszonych 8 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, 2 zostało przysposobionych.

XIII. Wytoczone powództwa alimentacyjne przeciwko rodzicom biologicznym na rzecz dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 r.

W 2022 r. w Sądzie Rejonowym w Oławie złożono 30 pozwów alimentacyjnych. Ok. 75 % złożonych pozwów zakończyło się zasądzeniem świadczeń na rzecz dzieci.

XIV. Inne zadania pracowników Zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej.

Do innych zadań realizowanych w 2022 r. przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zaliczamy:

- przygotowanie wspólnie z opiekunami zastępczymi, bądź prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz asystentami rodziny, planów pomocy dziecku. W 2022 r. pracownicy stworzyli oraz monitorowali plany pomocy dzieciom oraz modyfikacje, w sumie było ich 84;
- pracownicy zespołu dokonali 39 ocen funkcjonowania rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka;
- dodatkowo pracownicy zespołu pomogli opracować osobom usamodzielnianym Indywidualne Programy Usamodzielnienia, dokumentów takich stworzono i ewaluowano 11;
- przygotowano 11 wniosków do sądu o wydanie zarządzeń opiekuńczych wobec małoletnich dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- napisano 5 wniosków o pozbawienie praw rodzicielskich;

- koordynatorzy, organizatorzy, psycholog lub pedagog brali udział w spotkaniach rodziców biologicznych z dziećmi, przebywającymi w rodzinach zastępczych;
- w sytuacjach trudnych, wymagających omówienia ważnych zagadnień dotyczących dzieci czy wzajemnej współpracy, organizowano spotkania z rodzicami zastępczymi i/lub rodzicami biologicznymi.

XV. Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej oraz innym pracownikom zespołu szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 r. zapewnił pracownikom zespołu szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji. Oprócz tego pracownicy brali udział w szkoleniach organizowanych przez firmy zewnętrzne, także we własnym zakresie. Były to następujące szkolenia, spotkania, kursy itp.:

- Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w miejscu pracy,
- Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży,
- Wsparcie w kryzysie suicydalnym,
- Zagadnienia więzi i przywiązania,
- Pomoc dziecku krzywdzonemu-perspektywa prawna
- Trudności wychowawcze okresu dojrzewania
- Tworzenie planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej oraz programu usamodzielnienia wychowanka-jak robić to prawidłowo?,
- Praca z dorastającym dzieckiem w pieczy zastępczej przy wykorzystaniu Dialogu Motywującego,
- Organizacja efektywnej współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- Edukacja seksualna-po co?,
- Szkolenie z procedury Niebieskiej Karty,
- Szkolenie z RODO,
- Diagnoza rodziny,
- Monachijska Funkcjonalna Diagnostyka Rozwojowa,
- Terapia integracji sensorycznej (I i II stopień),
- Deinstytucjonalizacja,

- Szkolenie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Oławie dotyczące pozyskania wiedzy na temat roli i zadań ww. instytucji, oferowanych form pomocy i wsparcia dla małoletnich

XVI. Kolonia letnia Radków

W 2022 r. Kuratorium Oświaty we Wrocławiu po raz kolejny organizowało bezpłatne kolonie dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Organizatorem kolonii w miejscowości Radków było Biuro Podróży „KON TIKI” Łabaz i Grochantz z siedzibą we Wrocławiu. Koordynatorzy zgłosili 10. małoletnich chętnych do wyjazdu na kolonię.

XVII. Program „Zobacz lepszą przyszłość”

W 2022 r. za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie z programu mogło skorzystać 6 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. Dzięki temu małoletni za darmo otrzymali nowe okulary.

XVIII. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Dzięki podjętej współpracy z Fundacją Hemmersbach Kids w dalszym ciągu możemy bezpłatnie korzystać ze sprzętu do EEG Biofeedback.

Współpraca z fundacją „Krok Po Kroku”, pozwoliła nam przeprowadzić darmową wstępną diagnozę dla jednego dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 r.

Dzięki zawartym porozumieniom o współpracy z lokalnymi mediami (Oława24, TuOława, Gazeta Powiatowa, Oławska TV Kablowa), mogliśmy szerzej rozpropagować nasze działania dotyczące promocji rodzicielstwa zastępczego.

XVIII. Działania umożliwiające nawiązywanie wzajemnego kontaktu, integrację, wymianę doświadczeń i wzajemne wsparcie wśród rodzin zastępczych a także wychowanków pieczy zastępczej, w tym także osoby pełnoletnie

W 2022 r. zorganizowano i przeprowadzono następujące działania, inicjatywy, wydarzenia itp.:

1. Piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego

Piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego był znakomitą okazją do wspólnej integracji rodzin zastępczych. Szczególnie, iż był poprowadzony przez wspaniałą, znaną już nam grupę animatorów firmę SELEDYNEK oraz uświetnili go liczni sponsorzy, tj.: Starostwo Powiatowe w Oławie, Miasto Oława, Miasto i Gmina Jelcz-Laskowice, Centrum Sztuki w Oławie, Studio Reklamy Wena, DS Smith, Piotr-Med Transport Medyczny i Sanitarny, Powszechna Spółdzielnia Mieszkaniowa w Oławie, Firma Remontowo-Budowlana JAREK z Bystrzycy, Firma LECHBud Lech i Łukasz Piotrowscy, Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjne „PAKCEZ” Paweł Gwiazdowicz. Uczestnicy mogli korzystać z licznych atrakcji i skorzystać z menu oferowanego przez Joker On Tour.

2. Mikołajki

W grudniu mieliśmy okazję gościć Świętego Mikołaja. Z tej okazji zaprosiliśmy na imprezę mikołajkową rodziców zastępczych wraz z wychowankami. Na wszystkich czekały prezenty, niespodzianki i drobny poczęstunek. Był to czas wspólnej zabawy i integracji, którą poprowadziła grupa Seledynek.

3. Wyjazd integracyjny do Zamku Książ

W grudniu zorganizowaliśmy również dla nieco starszych wychowanków pieczy zastępczej wyjazd integracyjny do Zamku Książ na nocne zwiedzanie.

4. Spotkanie integracyjne z sadzeniem drzew i z ogniskiem

Jesienią, dzięki współpracy z Nadleśnictwem Oława, mogliśmy zaprosić naszych podopiecznych wraz z opiekunami na wspólne sadzenie drzew i ognisko.

5. Działania dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych

- warsztaty kulinarne,
- zajęcia z sensoplastyki,
- terapia bilateralna – zajęcia odbywają się raz w tygodniu, prowadzone są przez pedagoga zespołu,
- terapia EEG Biofeedback – zajęcia prowadzone raz w tygodniu.

6. Działania dla wychowanków będących w procesie usamodzielnienia

a) Spotkanie z pracownikami Urzędu Miasta Oława – wydział gospodarki nieruchomościami (06.04.2022 r.);

Celem wizyty w Urzędzie miasta Oława było zapoznanie usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej z dokumentacją i przepisami prawnymi, dotyczącymi ubiegania się o przydział mieszkania z zasobów komunalnych miasta Oława. Pracownicy Urzędu zaznajomili młodzież i pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej z kryteriami oraz procedurą ubiegania się o przydział lokali.

b) Warsztat wielkanocny (11.04.2022 r.);

Świąteczne zajęcia warsztatowe, na których można było ozdobić styropianowe jajka, a także w sposób praktyczny i teoretyczny popracować warsztatowo z psychologami PCPR nad sposobami radzenia sobie ze stresem. Dzięki „pracy z rodziną” możliwe było również wykonanie treningu uważności.

c) Nawiązanie współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Oławie w zakresie doradztwa zawodowego;

Zajęcia grupowe pod hasłem: „Mój potencjał, moja przyszłość”, w których udział wzięł usamodzielniony wychowanek Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego i Rodzinnego Domu Dziecka.

d) Zajęcia teoretyczno-praktyczne „Praca w mundurze – służbą dla innych”.

Cykl spotkań z przedstawicielami służ mundurowych (Komendant i pracownik Straży Leśnej, Strażak), przybliżenie pracy w mundurze, pomoc w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowej.

WNIOSKI

Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej w Oławie w 2022 r., starał się realizować wszystkie zadania przewidziane dla organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w myśl ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na tyle na ile było to możliwe. Propozycja działań podjętych w 2022 r. była odpowiedzią na zgłaszane potrzeby

rodziców zastępczych. Przeprowadzone inicjatywy nastawione były na promowanie rodzicielstwa zastępczego oraz integrację rodzin zastępczych oraz wychowanków.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej poprzez swoje działania wzmacniał kompetencje opiekunów zastępczych. Rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka były objęte kompleksową opieką i wsparciem. Ścisła współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, organizatorów, specjalisty pracy z rodziną oraz innych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka, dała gwarancję właściwej opieki na dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej.

W naszej ocenie, zadania przewidziane w ramach promocji rodzicielstwa zastępczego, były dość liczne i miały szerszy zasięg, niż miało to miejsce w latach wcześniejszych. Pomimo tego, pozyskano tylko jedną rodzinę zastępczą niezawodową. To wciąż mało, aby można być spokojnym o przyszłość innych dzieci, które zgodnie z treścią Postanowień Sądów, będą musiały być umieszczane w rodzinnej pieczy zastępczej. Intensyfikacja działań mających na celu informowanie społeczności lokalnej, iż poszukujemy osób chętnych do sprawowania funkcji rodziny zastępczej, miała miejsce głównie w drugiej połowie roku. Dlatego mamy nadzieję, że działania promocyjne przyniosą efekty w 2023 r. Brak kandydatów na rodziców zastępczych, jest problemem ogólnopolskim i wiąże się z różnymi czynnikami, na które nie mamy wpływu. Wciąż jeszcze w Polsce ma miejsce pandemia Covid-19 i odsetek zachorowalności jest bardzo duży. Mamy też do czynienia z trudną sytuacją w kraju, która nie sprzyja podejmowaniu ważnych decyzji, mających wpływ na funkcjonowanie całej rodziny.

W 2022 r. miało miejsce wiele inicjatyw na rzecz rodzin zastępczych a przede wszystkim dzieci i młodzieży, przebywającej w rodzinnej pieczy zastępczej. Podejmowane działania były odpowiedzią na zgłaszane potrzeby rodziców zastępczych. Miały na celu wsparcie rodziców zastępczych, chronienie ich przed wypaleniem zawodowym, ale także skierowane były do wychowanków pieczy zastępczej. Pracownicy starali się wychodzić naprzeciw oczekiwaniom z coraz to nowymi propozycjami, przygotowując konspekty nowych zajęć i warsztatów. Niestety z naszych obserwacji oraz poprzez informację zwrotną płynącą z otoczenia, niewiele z nich zostało dobrze odebranych czy wykorzystanych. Większość naszych propozycji, po krótkim czasie, nie miało racji bytu ze względu na brak zainteresowania lub zainteresowanie było bardzo

krótkie. Rodziny nie zawsze lub bardzo rzadko korzystały z oferowanych form pomocy argumentując to głównie brakiem czasu, możliwości dojazdu czy brakiem zainteresowania ze strony dzieci. To spowodowało, że kontynuowanie wielu propozycji przygotowanych przez pracowników zespołu nie miało sensu i należało z nich zrezygnować. Niestety jest to tendencja, która zauważalna jest każdego roku.

ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

W celu pełnej realizacji zadań nałożonych na powiat w zakresie systemu pieczy zastępczej, istnieje potrzeba zabezpieczenia środków finansowych na:

- organizację dnia Rodzicielstwa Zastępczego, Mikołajek i być może innych inicjatyw, które sprzyjać będą wspólnej integracji i wsparciu,
- promocję rodzicielstwa zastępczego i wolontariatu,
- szkolenia kadry Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej,
- szkolenia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka,
- superwizję przeciwdziałającą wypaleniu zawodowemu.